

Aan leden en adviseurs van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur van de MRE
en leden van het regionaal overleg bestuursambtenaren

betreft: verbetervoorstellen RES 1.0

datum: 5 mei 2021

Geachte dames en heren,

Wij hebben binnen het regio-overleg van de IVN verenigingen het concept voor de RES 1.0 op hoofdlijnen besproken. Wij hebben een aantal vraagtekens en opmerkingen bij de aanpak, bij het voorgenomen traject en bij de inhoudelijke plannen. Die kunnen we u desgewenst doen toekomen, maar het leek ons in dit stadium beter om onze bemerkingen om te zetten naar concrete verbetervoorstellen voor de RES 1.0-in-wording en de processen eromheen.

Wij benoemen onze verbetervoorstellen hieronder puntsgewijs. Waar gewenst kunt u contact met ons opnemen en dan kunnen we de voorstellen en het achterliggende gedachtengoed nader toelichten. We hebben ze als aanbevelingen gebundeld in een drietal clusters. Wij vragen u deze bij de ontwikkeling naar een RES 1.0 te betrekken.

Cluster 1 - BEWUSTWORDING - BETROKKENHEID - BESPARING

Overal zie je weerstand ontstaan tegen het realiseren van windmolens en zonneparken. De burger heeft het gevoel dat er over zijn hoofd heen beslissingen worden genomen, waar hij niet bij betrokken wordt, waar hij nog geen voordeel in ziet maar wel de lasten van zal moeten dragen. De communicatie met en de betrokkenheid van de inwoners dient te worden verbeterd.

- 1 **Ontwikkel een BBB-tool die investering en opbrengst zichtbaar maakt**
Een dergelijk instrument laat per maatregel zien wat je zelf kan doen, wat je dat kost en wat dat oplevert: voor de eigen portemonnee, voor de energie-transitie én voor het klimaat.
- 2 **Ga het gesprek aan in de wijk, in de buurt, in het netwerk, in het dorp**
Beleg avonden met een team van 'eigen' voorlopers, RES-experts, volksvertegenwoordigers, bestuurders. Maak bewoners deelgenoot van het probleem, van de urgentie én van de mogelijke oplossingen.
- 3 **Stimuleer besparing en beloon krimp**
Draag zorg voor adequate informatie, voorlichting en stimuleer coöperatieve inkoop van isolatie, zuinige apparatuur, etc. Beloon de daadwerkelijke vermindering van energieverbruik: geef subsidie als 'omgekeerde quantum korting' of beloon met een vermindering van de WOZ-waarde.

Cluster 2 - ZET IN OP EFFECTIVITEIT & EFFICIËNTIE

De mensheid en onze energie-behoefte blijven groeien. Het aardoppervlak neemt echter niet toe. We hebben ruimte nodig voor wonen, werken, verkeer, circulaire landbouw, natuur, recreatie, etc. Nu inzetten op een enkelvoudige functie van ruimte - zoals een zonneveld - kunnen we ons niet permitteren. Bestaande en nieuwe ontwikkelingen in de ruimte dienen beoordeeld te worden op hun "energie rendement" en de toepassing daarvan dient te worden gestimuleerd. Maar we willen dat daarbij de milieubelasting meegewogen wordt en dat duurzaam ontmantelen finaal gewaarborgd wordt. Daarom:

- 4 **Benut alle bestaande en nieuwe structuren**
Denk behalve aan daken ook aan gevels, raampartijen, rest-ruimten, parkeerterreinen, spoorportalen, hoogspanningsmasten, bermen, geluidswallen, kassen, etc. en wees zuinig op de bestaande gas-infrastructuur met het oog op de distributie van groen gas en waterstof.
- 5 **Zet in op creatieve dubbel-doel-combinaties**
Bijvoorbeeld: scharrelkippen, fruitteelt of groenteteelt onder transparante panelen, verticale wokkels aan hoogspanningsmasten, onder viaducten of aan spoorportalen, windscherm annex regen-overkapping van panelen bij snelfietspaden, een waterberging met een drijvend tournesol-eiland, etc.
- 6 **Kies voor opwek & opslag zo-dicht-mogelijk bij de gebruiker**
Voorkom kostbare uitbreidingsnoodzaak van het net, vermijd onnodige transitie- of transportverliezen, streef zoveel mogelijk naar lokale 'autarkie'.
- 7 **Kies voor een statiegeldregeling**
om budget te reserveren zodat, als complete recycling onmogelijk is, milieuvriendelijke ontmanteling en verwerking van technisch afgeschreven installaties aan de voorkant gewaarborgd wordt.

Cluster 3 - INVESTEER HIER IN INNOVATIE

De RES 1.0 leunt, vanwege de landelijke richtlijn, sterk op "bewezen technieken". We leven hier echter in de slimste regio van de wereld. De energietransitie biedt een uitgelezen kans voor onze regio ook hier de slimste te zijn en voorop te lopen!

- 8 **Reserveer ruimte voor innovatieve experimenten**
Plan nu niet alles tot en met 2030 dicht met weliswaar bewezen werkende maar nog niet duurzaam herbruikbare panelen of turbines.
Vertrouw op en stimuleer het innoverend vermogen van onze universiteit, onze hogescholen, instituten en bedrijven en maak van Brainport een proeftuin voor nieuwe energie-technologieën en innovatieve dubbel-doel combinaties.
- 9 **Stimuleer het innovatief vermogen van Brainport**
Schrijf als MRE samen met het IVN en andere partners een uitdagende prijsvraag uit voor een Warmte-Wissel-Wonder voor gebruik in de niet perfect geïsoleerde doorsnee woning:
 - een unit, die met zo weinig mogelijk toegevoegde energie en een minimale infrastructuur,
 - als een magneet de zomerwarmte aantrekt en absorbeert,
 - deze warmte met zo weinig mogelijk verlies opslaat in zout, basalt o.i.d.
 - en deze in de winter op afroep weer vrijgeeft voor ruimteverwarming.

Tenslotte: u kunt op onze inbreng en de inzet van ons netwerk rekenen, waar wij bij kunnen dragen aan het realiseren van een of meer van deze verbeteringen. Maar allereerst rekenen wij erop dat u deze verbeteringen in overweging neemt.

Voor inhoudelijke vragen kunt u contact opnemen met
Frank van den Dungen - 06 22 44 03 73 ivnenergie@gmail.com

Met hoogachting én vriendelijke groeten
namens IVN Asten-Someren, Geldrop, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Mierlo en Nuenen,

Ben Pollmann, voorzitter regio overleg
